

Volkstimmung. V njem pridobije kajdi čas znani domoljub in detinji poslanec g. Andrej Eisensteiner. Izvirno sestavljeno in številnimi pojavnostno potrdilo o delovanju liberalnih nemških poslancev v korosekem delovanju zborn. Poročilo kaže jako skrbno za doobednjajo liberalno večino v njem in je vredno, da bi se poslovanje in sprevajilo med korose Slovence, ki se vedno pokretno posebnega in jim močno potrebna političnega tehniška. Sl. Gora, bo skušal nekoliko čisto pridobiti iz potrdila v. Eisensteiner.

Konfiscirano.

Vidno postati do državne zborn. naj ta ne potrditi kolone na kavo, mit in petrolej, ker bi potrditve teh več zadržali zadelo upde ljudi po mestih. Liberalna zastopniki so se pri tem nasvetu kisle držati in obdrževali, da se niso sami storili. Najbolj se vendar rani glasovali. — Bogati potrdili pri št. Jakobu v Gorah. Rožni dolini g. Schuster namerava nov most čez Dravo narediti pri Mühlbachu in tako storo ob sv. Jakobu v Vidu postati. — Popravljanje Šilice stuje se

Vnanje države. Rusko cesarstvo je v zvezi z Nemčijo in Italijo, nima torej nikogar bati se, magari če pograbi celo Turčijo, samo treba mu je dovoliti in pomagati, da si tudi Nemčija in Italija vsaka pritakne, kar njej sodi; to je nevarna zveza. Ruski car je ukazal do spomladi orožati vso rusko vojno, ki šteje skup več kakor 1 milijon vojakov. Ta ukaz gotovo opravičuje Avstrijo, da ima svojih 800.000 mož dobro priredjenih; previdnost ni nikoli škodljiva. — Prusi hudo zatirajo ne samo nemške katoličane, ampak tudi svoje slovanske Poljake; te hočejo hitrej ko mogoče ponemčiti. — V Rimu je na smrt zbolel bivši general španjskih Karlistov, hrabri Lizarraga. Kraljevska rodbina španjska se je zopet hudo sprla med seboj; pregnana kraljica Izabela se je baje zvezala z Karlosom in boče lastnega sina, kralja Alfonza, iz prestola pregnati. — Portugalski kralj je poslal posebnega poslanca v Rim, da bi se pri volitvi novega papeža zmes vtikal; čuden stric, ta portugalski kralj; kedar so Piju IX. jemali deželo in Rim, tedaj pa ga ni bilo videti nikder. — Francozi so popolnem razdžani med seboj in se ne morejo porazumiti gledé vladovanja prelepe ali po večnih nemirih nesrečne dežele. — Angleži so Turkom posodili zopet 50 milijonov po jako hudih pogodbah za Turčijo. — V Kitajskem je strašen glad in vsled njega grozen pomor. Zgodilo se je že, da so gladni ljudje mriiče snedli, žive ubili in požrli. — Grki in Italijani se hočejo zvezati zoper Turka. — Srbi pod Nikolichem so z 21 bataljoni ob Javorju vdrli črez mejo proti Sjenici in Turke zapodili v beg; včeraj 12. dec. se je bržčas proglasila neodvisnost Srbije.

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Turški listi so v začetku decembra raznesli laž, kakor da bi Osman-paša v Plevni bil z vsem

preskrbljen za celo zimo ter da se nadja brž Ruse prisiliti zaradi mraza odstopiti. Vendar lažnjivost se je kazala že v tem, da je Sulejman-paša na vso silo od Šumle in Ruščuka pritiskal in skušal ruske čete predreti ter Osmanu pomagati. Ali vse je bilo zastonj; vsi napadi bili so odbiti, tudi naj-silniši na Marijan in Jelovo 4. dec. 30.000 Turkov je napalo kneza Mirskega, iztiralo ga iz Bebrove, Marijana in v Jelovi obkolilo; toda proti večeru je dobil Mirski iz Trnove nekaj pomoči tako, da se je zamogel pomeknoti nazaj v Jakobico. Rusi so zgubili 300 mrtvih, 2500 ranjenih, 11 kanonov. Drugi den 5. dec. prišlo je zopet več pomoči iz Trnove, Sulejmanov novi napad je bil odbit, on sam iztiran iz Zlatarice, ter je zbegnol v Razgrad. Turkov je v obema dnevoma palo okoli 3000. Par dni poznej t. j. 8. dec. je Osman-paša hotel proti nekaterim pogodbam vdati se Rusom, a ti pogodeb niso sprejeli; sedaj sklene Osman iz Plevne proti Vidinu vdreti; 10. dec. ob 8. uri je zapustil Plevno, prekoračil Vid, napal generala Danilova in jegove grenadirje, ki so bili ondi zašancami; kakih 30.—40.000 Turkov z Osmanom na sredi vzame prvo šanco, toda dalje ne morejo, od vseh strani so hrule ruske in rumunske čete in z strahovito silo tiščale na Turčina; sedaj hoče Osman nazaj v Plevno; ali bilo je prepozno; Rusi in Rumuni so bili že v mestu in Osmana prijemali od zaja; Osman na nogi močno ranjen se da iz konja djati, bele zastave razviti v znamenje, da se hoče vdati; hipoma vtihne boj in Osman izroči ruskemu generalu Ganeckiju svojo sabljo; vsi Turki odložijo orožje in ob 3. popoldne je rusko-rumunska vojska obhajala slovesen vhod v Plevno. Da se misliti, koliko veselje in radost je navduševala teh 100.000 junakov. Turških vlovljencev je 40.000, mrtvih 6000, ranjenih in bolnih 20.000 in kanonov zaplenjenih 180. Rusi bodo sedaj urno in silno udarili črez Balkan. Črnogorskega kneza so v Antivaru skoro usmrtili, v hiši, kder je stanoval, je nekdo smodnika vžgal, da je vsa razletela: k sreči kneza ni bilo doma. V Armeniji je 1 ruska divizija mahnila okoli Erzeruma in vzela Bajburt na stezi v Trapezunt in ondi zasačila angleškega generala Kemballa; veliki knez Mihael se je podal nazaj v Tifis; sneg dela mnogo ovir.

Za poduk in kratek čas.

Črtice iz slovanskega bojišča v Aziji in Evropi.
 XIX. Velikanske so že zgube Turkov; hrabri Rusi so jim vlovili 40.000 vojakov, 1100 oficirjev, mnogo generalov, 750 kanonov, 3 velike trdnjave in na Donavu skoro vse železne ladije ali monitorje zaplenili ali uničili z vsem, kar je bilo na njih. Nedavno je eden zadnjih monitorjev turških na Donavu moral od rumunskih krogelj zadet preminoti v globokih valovih. Od Nikopolja, kder sta 2 njegovih tovarišev bila od Rusov zaplenjena, zbežal je navzgor proti Vidinu. Tukaj si je varno

zavetje odbral v dunavski strugi sredi med dvema otokoma, z trstjem gosto obraščenima. Na otoku protok rumunskemu pobožju še je monitorjev poveljnik dal napraviti močno baterijo in njej odkazal 500 mož za varstvo; tako je nevarni monitor več tednov mirno vedril, za močne mačake pripet. Toda Rumuni so nevarnega strica brž izvohali in ga sklenoli nenadoma uničiti. Ker navadni kanoni niso z kroglijami monitorju mogli do živega, je obrist Goršan 3 velike možnarje, ki strašne bombe mečejo in granate, celó tiho spravlil v noči od 18—19. nov. t. l. na rumunsko pobožje otoku, za katerim je bil monitor, ravno nasproti. Na otok je pa tudi prav opazno zmuznil major Majkan ter se ondi tako nastavljal, da je opazoval monitorjevo gibanje in o tem svojim tovarišem znamenja dajal. V jutru 19. nov. bilo je vse pripravljeno; Turki niso ničesar nevarnega zaslutili, gosta megla je pokrivala vso podunavsko okolico. Proti 11. uri dopoldne se je megla vzdignila in sedaj začnejo Rumuni streljati. Pri tridesetem strelu so turški mornarji začeli iz monitorja bežati, ker so rumunske kroglje zmiraj bolj blizu železne ladije v vodo udarjale. Sicer je tudi turška baterija začela hudo streljati, kar pa Rumunov nikakor ni motilo. Osemdeseti strel je zadel prvi monitorja, eden in osemdeseti mu je pa raznesel desno stran tako, da je voda curkoma v njega lila in ga kmalu potegnila na dno globokega Dunava. Slednji turški monitor na Dunavu više Ruščuka je bil uničen.

Mnogo slavnega že smo lani in letos poizvedeli o junaških Črnogorcih. Kot zvesti sinovi matere Slave smo se vitežkih činov njihovih neizmerno veselili, a treba je tudi, da si k sreči ženemo silno revščino in bedo, katero ti junaki in jihovi ljudje vsled 2letne vojske trpijo. Mnogo teh revežev sedaj gladnih blodi po gorah, kder so jim Sulejmanovi Turki požgali pohišva. Tropa otrok, ki so ostali brez strehe in zavetja, bosí in na pol nagi, potika se po skalovju, ter ne dobi ne hrane ne bivališča. Njihovi roditelji so mnogi ali ubiti bili v vojski ali pa so umrli za vročnico. Na ta način so pomrle nekatere vasi do celega. A predstoječa zima z meteži in mrazom grozi pristaviti nove bede. Prej oblečene v sukno in opanke, zdaj le umazane cunjé bomo pokrivalo telo Črnogorkam. Uže je nad eno leto, kar se v Črnej gori ni nič sejalo in nič pripravljalo, da bi se napravila obleka in obutev. Možje so vsi v vojski, a tudi ženske celi čas ne nehajo jim pomagati ter se zanimajo z bojnim življenjem, pustivši domače delo. Pooblaščenec ruskega društva, ki skrbi za bolne in ranjene vojake v Črnej gori, piše, da od smrti, a samo od smrti, rešijo nesrečneže na račun ruske vlade v nekaterih krajih postavljene žitnice. Stradaleci imajo tri do štiri dni hoda, po ostrem kamenju, ob robovih gora, pod palečimi solnčnimi žarki, ali v silnej plohi, da dobijo en meh kuruze. Caričin dar — 25.000 rubljev, je bil razdeljen le med najbolj ubožne

družine, in se je porabil za največjo potrebo — za živež. Vse, kar se je pripeljalo iz Rusije v prošlem letu, platno, perilo in obleka, vse je uže sama capa, a novega se ne dobi ničesar. 100.000 beguncév iz Hercegovine, Bosne in zdaj iz Zete, dela le še strašnejšo revščino Črnogorcev, ki so jih sprejeli v svoja borna prebivališča. Mestno starešinstvo cetinjsko je v resnici v zadregi, s čim bi preživelo in v kaj bi odelo nesrečne. Res, da je denes en del Hercegovine osvobojen, in da bi se mnogi begunci mogli zopet vrniti domov, a kaj naj počnejo tam? Hiše so jim požgane in razgrebene, živino so pa odgnali Turki. Ostale so na mestu samo razvaline, pepelišča in tu pa tam še štrlijo — vislice . . . Društvo, ki skrbi za bolne in ranjene, in cetinjsko starešinstvo se tedaj zopet obračata z milo prošnjo do vseh, ki imajo človeška čuvstva, ki morejo kaj podeliti stradalcem, če tudi le malo žrtvo, da naj se jih usmilijo. „Ne prosimo vas“, tako pravijo Rusom, „novega platna in sukna, ker to sami potrebujete za svojo vojsko, a blagovolite nam poslati stare, ponošene obleke, ali najbolj proste tkanine in odeje“. Morebiti tudi kateremu Slovincu gane srce ta mili klic na pomoč, da se usmili najhrabrejšega, a sedaj bednega bratskega naroda, borečega se za krst častni i svobodo zlatno.

Smešničar 50. Cigan soldat v boji bio. Enkrat od velkoga štreljanja celi šereg (mnogo vojakov) v beg spáдне; da se nislite, ka cigan nej tam osto. Gda biži, čtje prošnjo ednoga ranjenoga: ne neháj me tt, pajdaš, vzemi me na hrbet, nogo so mi odstrelili, ne pttsti me tt“. No bodi, pravi cigan, vzeme ga na hrbet in biži ž njim dale. V tom bežaji edna krugla tomi ranjenomi glavo odnese. To je cigan ne váro (ni zapazil) i gda ta pride, gde so ranjene zveštvali, právi vračitelji: eti ttdi jeste eden, naj ga zavežejo! „Kaj mo na njem vézo? — pita vračiteo — vem glavo má odstreljeno“. Cigan se čtdiva. No viš, kak me te hunevat vkano, meni je to zlago, ka so njemi nogo ostrelili. Prijatelj (prekmurski) štev. 17.

Razne stvari.

(Volilni šhod) slovenskih rodoljubov v Ptujú 5. dec. je za ptujsko-rogački volilni okraj kot kandidata pri volitvah v dežel. zbor štajerski postavil enoglasno dosedanjega deželnega in državnega poslanca, deželnega odbornika, ces. kralj. okrajnega sodnika, blagega in izvrstnega zagovornika slovenskih in katoliških kmetov gospoda Mihaela Herman-a. Živijo!

(Pojasnenje.) Č. g. Sevnik, župnik pri sv. Petru pod sv. gorami, se je pritožil, zakaj smo iz „Tagespošte“ o njegovej pravdi v „Slov. Gosp.“ poročali. To je zopet g. Sevnikova naglica; nam ni bilo treba iz „Tagespošte“ zajemati, ker je 5. jégovih faranov poslalo vsaj na videž njemu dobrohot-